

ДО 70-РІЧЧЯ ОЛЕКСАНДРА ГАЧКЕВИЧА

2 липня 2014 року виповнилося 70 років одному з провідних українських дослідників у галузі механіки деформівного твердого тіла, доктору фізико-математичних наук професору Гачкевичу Олександровичу Романовичу.

Олександр Романович працює у системі Академії наук України з 1969 року, де він пройшов шлях від аспіранта до завідувача відділу теорії фізико-механічних полів ІПММ ім. Я. Підстригача НАН України.

Завдяки широті наукових інтересів та оригінальному творчому мисленню професор О. Р. Гачкевич вніс вагомий вклад у розвиток теорії зв'язаних полів і процесів у деформівних твердих тілах. Олександр Романович — один із фундаторів нової наукової школи, пов'язаної з розвитком математичних моделей електро-термомеханіки та механотермодифузії у тілах різної електропровідності, здатності до намагнічування та поляризації за комплексної зовнішньої дії, у тому числі, імпульсного електромагнітного навантаження та квазіусталеного електромагнітного опромінення.

Результати вивчення впливу зовнішнього електромагнітного поля на термомеханічний стан електропровідних тіл склали основу його кандидатської дисертації, яку він захистив у 1975 році під керівництвом відомого українського вченого-механіка, професора Ярослава Йосиповича Бурака. У 1983 році йому присвоєно звання старшого наукового співробітника, а у 1992 році О. Р. Гачкевич успішно захищає докторську дисертацію, спрямовану на розвиток теорії кількісного опису взаємозв'язаних електромагнітних теплових і механічних процесів в електропровідних тілах різної електропровідності, здатності до намагнічення та поляризації за дії квазіусталеного електромагнітного поля. За значні наукові здобутки й активну підготовку нової наукової зміни у 1993 році йому присвоєно звання професора.

О. Р. Гачкевич надає особливої ваги застосуванню наукових результатів в інженерній практиці. Разом зі своїми колегами й учнями він проводить цільові дослідження для потреб виробництва, зокрема, зі створення нових технологій обробки елементів конструкцій на основі використання ефектів дії електромагнітного випромінювання. Розроблені ним методи та результати дослідження використовуються для оптимізації режимів нагріву скляних оболонок і пластин. Підсумком результатів досліджень взаємодії полів різної фізичної природи у деформівних тілах за комплексної зовнішньої дії стали 11 винаходів і впроваджень у виробництво зі значним економічним ефектом, підтверджені відповідними авторськими свідоцтвами та патентами.

Творчий доробок О. Р. Гачкевича складає понад 750 наукових праць, у тому числі 9 монографій і 1 підручник.

Олександр Романович провадить плідну міжнародну наукову співпрацю. Він керував низкою науково-дослідних тем, проектів Міжнародного наукового фонду (ICF) і уряду України та науково-інноваційних проектів. Ювіляр підтримує тісні творчі контакти з Варшавським університетом і Політехнікою Опольською (Польща), Інститутом механіки

Вірменії та іншими науковими установами, розташованими поза теренами України. Він є членом регіональної міжнародної комісії з будівельної інженерії при Відділенні Польської АН в Катовіцах (з 1996 р.) О. Р. Гачкевич — активний учасник міжнародних наукових конференцій, один з організаторів Міжнародної конференції «Математичні проблеми механіки неоднорідних структур», яка регулярно проводиться на базі Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України та Львівського національного університету імені Івана Франка. Він входить у редакційні колегії низки періодичних наукових видань, у тому числі, журналів «Машинознавство» й «Mathematical modeling and computing», збірника «Фізико-математичне моделювання та інформаційні технології», а також є заступником головного редактора журналу «Математичні методи та фізико-механічні поля» та наукового збірника «Проблеми механіки і математики».

Понад 30 років О. Р. Гачкевич проводить активну науково-педагогічну й організаційну роботу. Значної ваги ювіляр надає підготовці нових наукових кваліфікованих кадрів та атестації здобувачів наукових ступенів. За його сприяння, наукового керівництва і консультування захищено одинадцять кандидатських і три докторські роботи. Олександр Романович — член Експертної ради МОН України з математики і механіки, а також член Спеціалізованої вченої ради в Інституті прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України та Спеціалізованої вченої ради в Фізико-механічному інституті ім. Г. В. Карпенка НАН України з присудження наукових ступенів кандидата та доктора фізико-математичних наук і доктора технічних наук.

У складі авторського колективу Олександр Романовичу за цикл праць «Математичні моделі та крайові задачі термомеханіки електропровідних континуальних систем» присуджено премію імені М. М. Крилова НАН України (1999 р.). За значні наукові здобутки та активну підготовку наукової молоді професора О. Р. Гачкевича нагороджено Почесною грамотою Президії НАН України та ЦК профспілки працівників НАН України (2008 р.), відзнаками НАН України “За підготовку наукової зміни” (2009 р.), “За наукові досягнення” (2013 р.) та “За професійні здобутки” (2014 р.).

Науковий колектив Центру математичного моделювання Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України та редакція збірника «Фізико-математичне моделювання та інформаційні технології», членом редколегії якої є Олександр Романович, сердечно вітають його з семидесятиліттям і бажають ювіляру козацького здоров'я, радості та нових творчих здобутків!